

महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन
अधिनियम १९८९ च्या कायद्याची कडक
अंमलबजावणी करणेबाबत....

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक: मत्स्यवि -१९२०/प्र.क्र. १९९/पदुम-१४,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक :०३ डिसेंबर, २०२०

वाचा :-

- १) केंद्र शासनाचे आदेश क्र. २१००१/३/२०१४-Fy(Ind), दि. १०.११.२०१७
- २) राज्य शासनाची अधिसूचना क्र. मत्स्यवि-१९९८/प्र.क्र. ७२/पदुम १४, दि. २७.०४.२०१८
- ३) शासनाचे परिपत्रक क्र. मत्स्यवि-१९९८/प्र. क्र. ७२/पदुम १४, दि. १८.११.२०१९
- ४) शासन अधिसूचना दि. १०.०९.२०१७.

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र राज्याच्या सागरी जलधीक्षेत्रात मासेमारी नौकांमार्फत होणाऱ्या मासेमारीचे नियमन करण्यासाठी महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन अधिनियम, १९८९ हा कायदा अस्तित्वात आला आहे. सदर कायद्याची अंमलबजावणी दि. ०४.०८.१९८२ पासून करण्यात येत आहे. सदर कायद्यामध्ये विनिर्दिष्ट क्षेत्रात मासेमारी करण्यासंबंधीचे अधिकार, मासेमारी गलबतांना परवाना देणे, परवाना रद्द करणे/निलंबित करणे, अवैध मासेमारीस आळा घालणे, अवैध पद्धतीने मासेमारी करणाऱ्या नौका मालकांविरुद्ध करावयाची कार्यवाही इ. बाबी नमूद केलेल्या आहेत.

राज्याच्या जलधी क्षेत्रात पर्ससीन मासेमारी व तिचा राज्याच्या किनाऱ्यावरील पारंपारिक मासेमारीवर होणारा परिणाम यांचा अभ्यास करण्यासाठी गठित केलेल्या डॉ. सोमवंशी यांच्या अध्यक्षतेखालील समितीने केलेल्या शिफारशी लक्षात घेऊ शासनाने दि. ०५.०२.२०१६ रोजीची अधिसूचना प्रसिद्ध केली. सदर अधिसूचनेन्वये सप्टेंबर ते डिसेंबर या कालावधीसाठी पर्ससीन पद्धतीने मासेमारी करण्याची परवानगी देण्यात आलेली आहे.

तसेच केंद्र शासनाने दि. १०.११.२०१७ रोजीच्या आदेशान्वये राज्याच्या सागरी जलधी क्षेत्राबाहेरील भारतीय विशाल आर्थिक क्षेत्रात ट्रॉलिंग, पर्ससीन आणि अथवा जाळी यांचा वापर करणाऱ्या यांत्रिक तसेच यंत्रचलित मासेमारी नौकांवर जनरेटर अथवा जनरेटरशिवाय चालणारी विनाशकारी मासेमारी पद्धती, ज्यात बुल व पेअरट्रॉलिंगचा समावेश आहे, तसेच पाण्याखाली/बुडीत अथवा पाण्याच्या पृष्ठभागावर तरंगते कृत्रिम दिवे/एलईडी लाईट, माशांना आकर्षित करणारे दिवे किंवा कोणतीही इतर प्रकाश उत्सर्जित करणारी कृत्रिम साधने/उपकरणे बसवणे अथवा त्याच्या कार्यान्वयास प्रतिबंध करण्यात आला आहे. केंद्र शासनाच्या सदर आदेशाच्या अनुंषंगाने राज्य शासनाने दि. २७.०४.२०१८ रोजीच्या अधिसूचनेन्वये महाराष्ट्र राज्याच्या सागरी जलधी क्षेत्रात (१२ सागरी मैल) पाण्याच्या पृष्ठभागावर तरंगते कृत्रिम दिवे/एलईडी लाईट, माशांना आकर्षित करणारे दिवे किंवा कोणतीही इतर प्रकाश उत्सर्जित करणारी कृत्रिम साधने/उपकरणे यांचा वापर करून मासेमारी करणाऱ्या नौकांवर प्रतिबंध करण्यात आलेला आहे. तसेच कृत्रिम दिवे/एलईडी

लाईट, माशांना आकर्षित करणारे दिवे किंवा कोणतीही इतर प्रकाश उत्सर्जित करणारी कृत्रिम साधने/ उपकरणे यांचा वापर करून मासेमारी करणाऱ्यांवर कडक कारवाई करण्याबाबत शासन परिपत्रक दि. १८.१९.२०१९ अन्वये सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

राज्याच्या सागरी जलधी क्षेत्रामध्ये शास्त्रोक्त पद्धतीने मासेमारी नियंत्रित करणे व छोटे माशांची पिल्ले यांची मासेमारी टाळणे व या माशांचे जतन करण्यासाठी शासनाने महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन अधिनियम, १९८१ अन्वये कोणत्याही यांत्रिक नौकेद्वारे वापरण्यात येणारा ट्रॉल जाळीचा खोलाचा (codEnd) भाग ४० मि.मी. चौरस आकाराच्या आसांपेक्षा कमी ठेवण्याबाबत दि. १०.०१.२०१७ अन्वये अधिसूचना प्रसिद्ध केली आहे.

उपरोक्त प्रमाणे शासनाने अवैध व अनधिकृत मासेमारी नौकांवर कारवाई करण्याच्या अनुषंगाने वेळोवेळी विविध अधिसूचना निर्गमीत केलेल्या आहेत. तथापि, राज्याच्या जलधी क्षेत्रात अद्यापि मोठ्या प्रमाणावर अवैध व अनधिकृत मासेमारी चालू असल्याच्या तक्रारी शासनास प्राप्त होत आहेत. त्यामुळे महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन अधिनियम, १९८१ कायद्याची कडक अंमलबजावणी करण्यासाठी कडक सूचना निर्गमीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुषंगाने खालील सुचना निर्गमीत करण्यात येत आहे.

शासन परिपत्रक -

- १) राज्याच्या सागरी जलधी क्षेत्रात सागरी गस्ती नौकेच्या माध्यमातून सागरी गस्त प्रभावीपणे घालण्यात यावी.
- २) राज्याच्या सागरी जलधी क्षेत्रात परराज्यातील मासेमारी यांत्रिक नौका व राज्यातील मासेमारी यांत्रिक नौकेद्वारे महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन अधिनियम, १९८१ या कायद्याचे उल्लंघन करणाऱ्या मासेमारी नौकांवर महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन अधिनियम, १९८१ च्या तरतुदीनुसार कडक कारवाई करावी.
- ३) जिल्हानिहाय सागरी गस्तीचा अहवाल प्रत्येक सोमवारी मा. मंत्री (मत्त्यव्यवसाय) यांच्या कार्यालयीन ई-मेल : shaikh.aslam@nic.in वर संबंधित जिल्ह्याचे सहाय्यक आयुक्त मत्त्यव्यवसाय व प्रादेशिक उपायुक्त मत्त्यव्यवसाय, मुंबई विभाग, मुंबई यांनी सादर करावा. तसेच शाश्वत मासेमारी टिकून राहण्याच्या दृष्टीने विभागामार्फत केल्या जाणा-या कार्यवाहीबाबत प्रत्येक महिन्याला प्रेस नोट तयार करून प्रसिद्ध करण्यात यावी, जेणे करून कार्यवाहीबाबत सर्वाना अवगत/माहित होईल.
- ४) महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन अधिनियम, १९८१ मधील कलम १६ अन्वये अभिनिर्णय अधिकारी तथा तहसिलदार यांच्याकडे प्रतिवेदन दाखल केले जाते. सदर प्रतिवेदनाबाबत कालावधी निहाय, प्रलंबित प्रकरणांची माहिती तसेच संबंधित नौकेमार्फत या पूर्वी किती वेळा सागरी कायद्याचे उल्लंघन केलेले आहे, त्या नौकेवर या पूर्वी किती वेळा प्रतिवेदन दाखल केलेले आहे, सद्य स्थितीत त्या नौकेवर प्रतिवेदन दाखल आहे किंवा कसे, किती वेळा दंड

भरलेला आहे, या पुर्वी मासेमारी परवाना रद्द केलेला आहे किंवा कसे, याबाबतचा तपशिल सर्व संबंधित सागरी जिल्ह्याचे सहाय्यक आयुक्त मत्स्यव्यवसाय यांनी आयुक्त (मत्स्य) कार्यालयाला सादर करावा.

५) एल.ई.डी. दिव्याच्या सहाय्याने मासेमारी करणाऱ्या पर्सेसीन मासेमारी नौकांवरही प्राधान्याने महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन अधिनियम, १९८१ च्या कलम १७ (१) (अ) (ब) (क) व कलम १७ (३) (अ) (ब) नुसार जास्तीत जास्त शास्ती लावण्याबाबत सर्व सागरी जिल्ह्याचे सहाय्यक आयुक्त मत्स्यव्यवसाय यांनी संबंधित अभिनिर्णय अधिकारी यांचेकडे कारवाई प्रस्तावित करावी.

६) अभिनिर्णय अधिकारी तथा तहसिलदार यांच्याकडे दाखल प्रतिवेदनावर सुनावणी होण्यास विलंब होत असल्यास प्रादेशिक उपायुक्त मत्स्यव्यवसाय, मुंबई यांनी संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी यांना पत्र द्यावे व त्याची प्रत आयुक्त कार्यालयास द्यावी व आयुक्त कार्यालयामार्फत सुध्दा सदर विषयाबाबत संबंधित जिल्हाधिकारी यांना कळविण्यात यावे.

७) विभागामार्फत नौकेवर केली जाणारी कार्यवाही पाहता नौका समुद्रात जात असतांना/ बंदरात उभी असतांना नौकेवर कारवाई केली जाते. अशा वेळी नौकेवर मासळी नसल्याने त्यांना खुप कमी दंडात्मक शास्ती लादत असल्याचे निर्दर्शनास येते. त्यामुळे नौका मासेमारी करून बंदरात येत असताना ती पकडुन सागरी कायद्याचे उल्लंघन केलेल्या नौकेवरील मासळीचा लिलाव करून प्रतिवेदन दाखल करण्याचे प्रमाण वाढवावे, जेणे करून सदर नौकेस कलम १७ अंतर्गत जास्तीस जास्त शास्ती लादली जाऊ शकेल व सागरी कायद्यांतर्गत कठोर कारवाई केल्यास मच्छिमारांमध्ये वचक निर्माण होईल.

८) कलम १६ अन्वये अभिनिर्णय अधिकारी तथा तहसिलदार यांच्याकडे दाखल प्रतिवेदनावर सुनावणी घेऊन कलम १७ अन्वये तहसिलदार यांनी कमी दंड लादलेला असल्यास त्याची माहिती घेऊन प्रादेशिक उपायुक्त मत्स्यव्यवसाय, मुंबई यांना देण्यात यावी. याबाबत प्रादेशिक उपायुक्त मत्स्यव्यवसाय, मुंबई कार्यालयामार्फत संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी यांना पत्र द्यावे.

९) सर्व सागरी जिल्यातील सहाय्यक आयुक्त मत्स्यव्यवसाय, मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी, सहाय्यक मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी यांच्याशी समन्वय साधुन महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन अधिनियम १९८१ चा कायदा, वन्यजीव संरक्षण अधिनियम १९७२ अंतर्गत संरक्षित केलेल्या समुद्रातील दुर्मिळ प्रजाती वा मत्स्यव्यवसाय विषयी इतर आवश्यक माहितीबाबत जनजागृती करण्याच्या दृष्टीने मार्गदर्शक पुस्तिका तयार करण्यात यावी. सदरची पुस्तिका खालील प्रमाणे तीन प्रकारात तयार करण्यात यावी.

अ) विभागातील अधिकारी/कर्मचारी यांच्या करीता शासकीय माहिती पुस्तिका

ब) पर्यावरणाचा समतोल राखुन शाश्वत मासेमारी करण्याबाबत मच्छिमारांकरीता प्रबोधन पुस्तिका

क) सागरी कायद्याचे उल्घंघन केल्यास होणा-या कारवाई बाबत मच्छिमारांकरीता कायदा माहिती पुस्तिका.

१०) आधारकार्ड अपडेशन हा मुद्दा देशाच्या सागरी सुरक्षिततेशी निगडीत असल्याने या विषयास प्रथम प्राधान्य देण्यात यावे. जिल्हा कार्यालयामार्फत एक टीम तयार करून सदरचे अभियान राबवुन युध्द पातळीवर कार्यवाही करण्यात यावी. कार्यालयातील कर्मचारी, अधिकारी, ड्रेस कोड मध्ये सुरक्षा रक्षक घेऊन नौका डिझेल भरण्यासाठी डिझेल पंपावर आल्यावर, मासळी उत्तरविण्यासाठी बंदरावर आल्यावर तसेच मासेमारीस जाण्यापुर्वी नौकेवरील कार्यरत खलाशी, तांडेल यांचे आधारकार्ड अपडेशन बाबतची कार्यवाही करण्यात यावी.

आधारकार्ड अपडेशन करतांना खालील प्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी.

अ) मच्छिमार सहकारी संस्थेचे सक्रीय सदस्य असलेल्या प्रत्येक मच्छिमारांचे आधारकार्ड अपडेशन करण्याबाबत कार्यवाही करण्यात यावी व याबाबतची नोंद रजिस्ट्रर मध्ये घेऊन सदरची माहिती संकलित करून ठेवण्यात यावी.

ब) मच्छिमार सहकारी संस्थेचे सभासद नाहीत परंतु मच्छिमार नौकेवर खलाशी/कर्मचारी म्हणुन काम करतात अशा खलाशी/कर्मचारी यांचे सुध्दा आधारकार्ड अपडेशन करण्याबाबत कार्यवाही करण्यात यावी. सदरची कार्यवाही करत असताना ज्या खलाशी वर्गाचे पोलिस विभागामार्फत तपासणी करणे आवश्यक आहे त्यांची रितसर तपासणी करून सदरची कार्यवाही करण्यात यावी. सदर खलाशी/कर्मचारी यांचे आधारकार्ड अपडेशनबाबतची नोंद रजिस्ट्रर मध्ये घेऊन सदरची माहीती संकलित करून ठेवण्यात यावी.

क) नौकानयन करणारे तांडेल/उपतांडेल यांनी MMB-जलपरिवहन विभागामार्फत प्रशिक्षण घेतले असल्याचे तसेच ते नौका समुद्रात चालवण्याकरिता सक्षम असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र अनिवार्य करण्यात यावे जेणे करून समुद्रात अपघात होणाची शक्यता कमी होईल. ज्याच्याकडे सदरचे प्रमाणपत्र असेल त्यांचे तांडेल म्हणुन आधारकार्ड अपडेशन करण्यात यावे.

उक्त मच्छिमार/खलाशी जेव्हा जेव्हा समुद्रात मासेमारीसाठी जातील तेव्हा त्यांच्याकडे अपडेशन केलेल्या आधारकार्डची एक प्रत सोबत/नौकेवर ठेवणे बंधनकारक राहील. सदरची प्रत तपासणी दरम्यान मत्स्यव्यवसाय विभाग, सागरी पोलिस, तटरक्षक दल व नेव्ही विभाग यांना आढळली नाही तर संबंधितांवर कायदेशिर कारवाई करण्यात येईल, याबाबत खलाशी/मच्छिमार यांना अवगत करण्यात यावे. चक्री वादळ वा इतर गैरिंगक आपत्तीमुळे होणा-या नुकसानीपोटी शासनामार्फत येणारे अनुदान मच्छिमारांना DBT द्वारे वाटप करतांना सदर माहीतीचा उपयोग विभागास होईल त्याघ्याने कारवाई करण्यात यावी.

११) सागरी सुरक्षेच्या दृष्टीने केंद्र शासनामार्फत प्राप्त होणा-या निर्देशाच्या अधिन राहुन मासेमारी नौकेवर (४ ते ६ सिलेंडर) CCTV कॅमेरा बसविणेबाबत आवश्यक असुन ते अनिवार्य केले असल्याचे जिल्ह्यातील नौका मालक व मच्छिमार सहकारी संस्थांना कळविण्यात यावे. नौकेवरील CCTV कॅमे-याचा डाटा १५ दिवस जतन करून ठेवण्यात यावा. नौका मासेमारी करून आल्यावर संबंधित परवाना अधिकारी यांनी नौकेनी मासेमारी केलेल्याचा डाटा प्राप्त करून घेण्यात यावा व याबाबत कार्यक्षेत्रातील नौका मालक यांना मासेमारी करून आल्यानंतर डाटा देण्याबाबत अवगत करावे. सदरचा जमा होणारा डाटा बंदरानिहाय फोल्डर तयार करून महिन्यानिहाय संकलित करण्यात यावा व कमीत कमी ९० दिवस सदरचा डाटा जतन करून ठेवण्यात यावा.

ज्या नौकेवर CCTV कॅमेरा बसविलेला नाही त्या नौका मालकांस नोटीस देऊन ३० दिवसाची मुदत देऊन खुलासा मागविण्यात यावा. याबाबत देण्यात येणा-या नोटीसचे प्रारूप प्रादेशिक उपायुक्त मत्स्यव्यवसाय, मुंबई कार्यालयामार्फत तयार करावे, सदर नोटीस मध्ये सागरी सुरक्षा, पर्यावरण संरक्षण व समतोल या विषयांचा सुध्दा समावेश करण्यात यावा. सदर विहित वेळेत खुलासा प्राप्त न झाल्यास सागरी सुरक्षेचा धोका लक्षात घेऊन उचित कार्यवाही करावी.

१२) नौकेवर VTMS-AIS यंत्रप्रणाली बसविण्याबाबत २०-३० दिवसाची मुदत देऊन नोटीसीद्वारे संबंधितांना कळविण्यात यावे. यानंतर सुध्दा VTMS-AIS यंत्रप्रणाली बसविलेली नसल्यास कारवाई करावी.

१३) रिअल क्राफ्ट प्रणालीमध्ये असलेली नौकांची संख्या कमी करण्याबाबत ज्या मासेमारी नौकांनी विभागामार्फत मासेमारी परवाना घेतलेला नाही त्यांची नोंदणी रद्द करण्याबाबत तात्काळ उचित कार्यवाही करून १०० % अशा विना परवाना नौकांची नोंदणी रद्द करावी व असलेली तफावत शुन्य करण्यात यावी. तसेच नोंदणी रद्द केलेल्या नौकांच्या यादीची सॉफ्ट कॉपी व हार्ड कॉपी सागरी पोलिस, तटरक्षक दल. नेवी या विभागास सादर करावी.

१४) सुरक्षा रक्षक यांना गणवेशामध्ये घेऊन त्यांचा उपयोग आधारकार्ड अपडेशन, गस्ती नौकेवर, बंदरात तपासणी व सागरी कायद्याच्या अंमलबजावणी करीता करावा. ज्या बंदरात नौका येण्या-जाण्याचे प्रमाण जास्त आहे वा अनधिकृत मासेमारी करणा-या नौका ज्या बंदरातुन ये-जा करतात त्या बंदराची तपासणी-पाहणी करण्याकरीता ८-८ तासाकरीता सुरक्षा रक्षक यांची पाळी पाळीने नेमणुक करून मासेमारी नौकांची येण्या-जाण्याबाबतची माहीती जमा करण्यात यावी.

१५) नेपाळी खलाशी नौकेवर कार्यरत करण्यापुर्वी सागरी पोलीस विभाग यांच्या मार्फत तपासणी करून घेऊन याबाबतचे नोंदवही तयार करून तपशिल नमुद करावा.

१६) बंदर निहाय सुरक्षा रक्षक व पर्यवेक्षक यांना गणवेशामध्ये घेऊन तसेच कार्यालयातील काही कर्मचाऱ्यांचे पथक तयार करून नौकांची तपासणी करण्यात यावी, जेणेकरून अनधिकृत मासेमारी करणा-या नौकांवर शासनाचा वचक बसविण्यास मदत होईल.

१७) ट्रॉलिंग मासेमारी करणा-या नौकांच्या ट्रॉल जाळ्याच्या कॉडेंडचा (खोलाचा) भाग ४० मि.मी. चौरस आकाराचा बसविण्याबाबत जनजागृती करावी तसेच जे नौकावर ४० मि.मी. चौरस आकाराचे जाळे भेटणार नाही त्यांच्यावर सागरी कायद्यातर्गत कठोर कार्यवाही करावी.

१८) वन्यजीव संरक्षण अधिनियम १९७२ अंतर्गत संरक्षित केलेल्या सागरी दुर्मिळ प्रजातीची होणारी अनधिकृत मासेमारीस आळा घालण्याच्या दृष्टीने उचित कार्यवाही. परवाना अधिकारी तसेच इतर कर्मचारी यांना मासळी विक्री मार्केटमध्ये अधुनमधुन तपासणीसाठी पाठविण्यात यावे, जेणे करून मासळी विक्री करणा-या व्यापा-यामध्ये सुध्दा वचक निर्माण होईल. वन्यजीव संरक्षण अधिनियम १९७२ अंतर्गत संरक्षित केलेल्या सागरी दुर्मिळ प्रजातीचे Pamphlet तयार करून मासेमारी नौकेवर काम करणारे खलाशी, नौका मालक, मासळी विक्री करणा-या महिला तसेच व्यापारी यांना वाटप करून जनजागृती करण्यात यावी. मासळी उतरविणा-या बंदरावर व जिल्हा कार्यालयात फ्लेक्स तयार करून लावण्यात यावे.

१९) प्रादेशिक उपायुक्त मत्स्यव्यवसाय, मुंबई यांनी सागरी पोलिस, तटरक्षक दल, महाराष्ट्र मेरीटाईम बोर्ड यांच्या समवेत अनधिकृत मासेमारीस आळा घालण्याच्या दृष्टीने ३ महिन्यातुन एकदा एकत्र तपासणी कार्यक्रम राबविण्यात यावा.

२०) नौका नोंदणी करतेवेळी जी माहिती घेण्यात येते ती माहिती दर वर्षी तपासणे आवश्यक असुन, नौके मध्ये काही बदल केलेले असल्यास निर्दर्शनास येतील. मासेमारी बंदी कालवधीत तसेच मासेमारी हंगाम सुरु होण्यापुर्वी नौकेची तपासणी विनिर्दिष्ट अधिकाऱ्याकडून करून घेऊनच नौका मासेमारीसाठी नेण्यात यावी. तसेच नौका समुद्रात मासेमारीसाठी सक्षम आहे किवा कसे याबाबत MMB विभागाच्या धर्तीवर तपासणी करण्याकरीता सर्वेअर प्राप्त होई पर्यंत सदरची कार्यवाही Out sourcing करावी.

मासेमारीसाठी नोंदणी करण्यात येत असलेल्या नौका या कोठुन बांधकाम केल्या जातात याबाबतची माहिती विभागाकडे असणे आवश्यक आहे. याकरिता नौका बांधकाम शिपयार्ड यांची MMB विभागामार्फत नोंदणी असणे आवश्यक आहे. जेणे करून MMB विभागाच्या मार्गदर्शक सुचनेअन्वये नौकेचे बांधकाम करणे बंधनकारक करता येऊ शकेल व अवैध साहित्य नौकेवर बसविण्याच्यास आळा घालण्यास मदत होईल.

२. उपरोक्त सुचनांची सर्व संबंधित अधिकाऱ्यांनी काटेकोरपणे अंमलबजावणी करावी. महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन अधिनियम, १९८१ च्या तरतुदीचे उल्लंघन करण्याचा मासेमारी यांत्रिक नौकांवर कारवाई करण्यास कुचराई करतील त्या संबंधित अधिकाऱ्यावर आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय यांनी कडक कारवाई करावी.

३. सदर शासन परिपत्रक हे महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेताक २०२०१२०३१३०२२५८१०९ असा आहे. सदर परिपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

(अनूप कुमार)
प्रधान सचिव (पदुम)

प्रत,

१. आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
२. जिल्हाधिकारी पालघर/ठाणे/मुंबई शहर/मुंबई उपनगर/रायगड/रत्नागिरी/सिंधुदुर्ग.
३. प्रादेशिक उपायुक्त, मत्स्यव्यवसाय, मुंबई
४. सर्व अभिनिर्णय अधिकारी तथा निवासी जिल्हाधिकारी/ तहसीलदार.
५. सहाय्यक आयुक्त, मत्स्यव्यवसाय, मुंबई शहर/ मुंबई उपनगर, ठाणे, रायगड, रत्नागिरी, सिंधुदुर्ग
६. उपसंचालक, माहिती व जनसंपर्क विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
७. निवड नस्ती, पदुम-१४.

प्रत माहितीकरिता :-

१. मा.राज्यपालांचे सचिव
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
३. मा.सर्व मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव / स्वीय सहाय्यक
४. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा / विधान परिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई./निवड नस्ती, पदुम-१४.